

Koos olid vabariigi kodu-uurijad

9. detsembril oli Tallinnas Eesti NSV TA kodu-uurimise toimkonna koosolek, millele oli kutsutud ka laialdane kodu-uurijate aktiivne kodu vabariigist.

Kodu-uurimise toimkonna esimees akadeemik H. Kruus tegi kokkuvõtte 1960. a. tööst ja andis ülevaate järgmise aasta tööplaanist. Ettekandja märkis, et eelmiste aastatega võrreldes on vabariigis kodu-uurimise alal märgata edasiminekut. Väga palju aitavad sellele kaasa kohalikud kodu-uurimise toimkonnad (neid on praegu kokku 22). Tublit tööd tehakse Rapla, Harju ja Viljandi rajoonis ning Tartu linnas. Vabariigi 15 ajalehes antakse erilehekülgi kodu-uurimisel teemadel, mis aitavad palju kaasa uurimistöö propageerimisele.

Pärast seda kuulati ettekandeid, mis peaaegu kõik olid pühendatud kodu-uurimisele koolides. Väga huvitava ettekande tegi sm. Annus Haridusministeeriumist, kes analüüsis kodulooringide tegevust koolides. Põhiliseks puuduseks on praegu töö ühekülgisus, peamiselt just ajaloolise või etnograafilise suunaga. Kogu vabariigis võtab kodulooringide tegevusest osa üle 5000 õpilase, kuid tänapäevateemalisi uurimusi tehakse väga vähe. Kaasaja inimese loov töö, kolhoosi ja tehase ajalugu jne. on jäänud kahe silma vähele. Puudulikult uuritakse koduümbruse loodust. Ainult mõned üksikud kodulooringid tegelevad eespool nimetatud teemadega. Et kodulooringides korraldada kompleksset kodu-uurimist, tuleb sellele tööle koolides rakendada kõigi erialade õpetajad — ajaloo, bioloogia, geograafia, kirjanduse ja tootmisõpetuse spetsialistid. Üks nendest õpetajatest on kodulooringi üldjuht, teised aga vastutavad igaüks oma tööloogu eest. Kindlasti peab kodu-uurimisele kaasa tõmbama pioneeri- ja komсомoliorganisatsioonid. Praegu on vabariigi kodulooringad 170 koolis. Need on aga tavaliselt ainult etnograafiliste esemete kogud

(neid võiks nimetada isegi õppevahendite baasiks vastavaos kapis), mida ei saa kuidagi nimetada koduloonurkadeks. Viimane peab olema kindlasti kasvatusliku sisuga, kajastama seitseaastaku ülesandeid, näitama sidemaid teiste rajoonidega, andma võrdlusi mineviku ja tänapäeva vahel. Koduloonurka saab sisustada alles pikaajalise töö tulemusena. Peale selle tuleks kogu materjal, mida ei saa kasutada õppetöös ja millel on suurem ajalooline väärtus, üle anda kohalikele muuseumidele.

TA kodu-uurimise toimkonna sekretär sm. Maaring rääkis kodulooringi organiseerimisest, Rakke Keskkooli õpetaja sm. Joonuks andis ülevaate sealse kodulooringi tööst. Järgnesid sõnavõttud. Kahjuks oli koosolekul näha vähe meie rajooni õpetajaid kodulooringide juhatajaid, kes oleksid sealt kindlasti väga palju õppinud.

10.—12. detsembrini korraldati samas kodu-uurimise ja muinsuskaitse päevad, millest võtsid osa vabariigi muuseumitöötajad, tead-

lused, õpetajad ja kodu-uurijad. 10. detsembril kuulati ära mitmeid ettekandeid kodu-uurimisel teemadel, milles anti näpunäiteid tööks. Ettekanded olid huvitavad ja neist oli kõigil suur kasu.

Järgmine päev oli pühendatud muinsuskaitsele. Anti ülevaade meie vabariigi kultuuri-, ajaloo- ja revolutsiooni- ning kunstimälestiste ja Tallinna arhitektuurimälestiste olukorrast ning kaitsest. 1961. a. ilmub trükit kodu-uurimise toimkonna ja Kultuuriministeeriumi koostöö tulemusena kultuuri-, ajaloo- ja looduskaitse üldnimestik, mis jääb edaspidises töös aluseks. Kindlasti muutub see teos õpetajatele, kodu-uurijatele ja matkajatele vajalikuks käsiraamatuks.

Viimasel päeval organiseeriti ekskursioonid Tallinna arhitektuuri- ja kunstimälestistega tutvumiseks. Vilunud ekskursioonijuhitide saatel kindlasti paljusid huvitavaid kohti Tallinna vanalinnas.

L. PAJOS,

Rakvere Rajoonidevahelise Koduloomuuseumi direktor